

ravnanjem. Leta in leta se mora duh pri njih zbuhati. Vsega tako ne more učitelj storiti, poglavitno reč storé starši. Kar se more storiti je, da učitelj njih odgovore ljubeznjivo sprejema, jih pohvali, da so pazljivi, in jim tako vzame brezserčnost in premajhino zaupanje. Vse drugo moraš prepustiti Bogu in času.

To bi bili pripomočki, katerih se more učitelj posluževati, da zbuja in ohrani pazljivost pri učencih. Razna so pota, kakor so tudi razni otroci, in njih delovanje. Vsak pa si bo prizadeval, da ohrani otroke pri pazljivosti; ako pa to doseže, je doveršil polovico svojega dela.

Stari in mladi Slovenec.

Ja.

Ja.

O. **Ja** conj. *scd* et p. *igo* ja remykü, černo ina ja i smędo; hoc ja conferes cum scr. *â*: an, bis an, bis zu; âlahuita rōthlich, lauhita roth.

Javiti.

S. Najaviti se, pravite nsl. sich melden, hrov. u javi, serb. na javi vigilando; velikrat se nahajajo nsl. že tudi stsl. javiti - vljati - ljavati ostendere, indicare, javinü, javljenü manifestus, javljenije visio, revelatio, declaratio, javinê, javê manifesto; taj, javê jesti; javiteli qui ostendit, - linü declaratorius, - linica quae indicat itd.

Jadü — jady.

O. **Jadü** m. venenum, jadovitü venenatus p. gadü, zvêri, — ta kropiva, — strêla, rad. jad cf. scr. gara venenum a rad. gr. deglutire; **jady** f. cibus, convivium, venenum, saepe êdi: lihaja êdi; jadati - daja - ješi edere, - denije edulium, jadükü adj. edulis, jadynja, jazda f. cibus, jadyci, jadyca m. edax p. êdica i vinopijca.

S. **Jadovit** je nsl. virulentus, rabidus, jadjiv iracundus, razjaditi se, exacerbari, hrov. serb. jad, jid virus, venenum ira, jadoviti se irasci; **ujêd** nsl. f. tormina (bauchgrimmen) cf. jast f. grimm, koller.

O. **Jasti** illi êsti, jamü, jasi edere, jastva cibus, jastvina comestio, jastvinü edulis, jastije esca, jasto i jato portio cibi, cibus; iz thema jad je jasli f. pl. praesepe; tako tudi jadyno n. cauter, ustio, jazdati se cautare uti.

S. Nsl. pisarim le jesti, jem; jelo, jestvina cibus, jeliš esca, ješi gulosus, serb. jestojska, ješa; jêden mēsec, jêdeno solnce, mesojêd itd.

Jazü.

O. Jazü a) pron. ego, azü, ja, jaz, bulg. jas, jazi, jazika; jazü b) m. stomachus, canalis; jazino n. corium, jazva foramen, fovea, vulnus, jazvina latibulum, -viti -vljati vulnerare, jazvinü -nikü vulneris, vulneratus; jazvü, -vicü erinaceus, recte meles (Dachs).

S. Jez nsl. catarracta, agger, serb. jaz vorago; jazba fovea, jazbina, jazvina lustrum; jazvec, jazbec meles, serb. jazavac erinaceus, kar nsl. jež.

Jarü.

O. Jarü a) adj. amarus, austerus, procax, iratus, — rekše gnêvliivü, vragü, glasü, ambiguus, jaro oko, usta jaraja; jariti irritare, — se irasci na kogo jarostiti se, jarosti f. ira, vehementia, furor, -stivü -stünü, jaro ferociter glagolati, vêsčati, ambigue -pogledati; jarükü austerus, jarinü, jarlivü animosus.

S. Jarati lamentari, jara kača, rus. jaryj iracundus; jarü pro bystrina rêki.

O. Jarü b) m. ver in fontt. psl. non legitur, jara f. ver na pr. pride uže jara, cf. scr. jā ire; jarina lana, proprie lana vere tonsa. Derivata ab hoc etymo plurima inveniuntur in omnibus dialectis slaviciis.

S. Nsl. jar veris; jara rž, jarina sommerfrucht; jarica gallina annotina; jarëiti treten (die henne); jerše agnus annotinus.

Jarimü.

S. Jarimü m. iugum, -münü iugi, -nikü m., -niči adj. subiugalis; vidim, da mi je pisati nsl. jarem, ne pa jarm.

Jasinü.

O. Clarus p. glasü, jezykü, rozumü, -sno oko, na jasnê sub dio, pulcher jasnêje že i čistêje; jasino clare vîpiti, glagolati, spisati; jasine certe, jasnosti -nina splendor, serenum, jasinja locus apertus, jasnü svêtü, jasiniti -nja -niši illustrare, -novati se i brez se clarum fieri.

S. Jasen lucidus, bulg. jasa, jesa baumlose gegend, jasno sünce, jasna mesečinü; serb. jas splendor, jasan.

Jasika pišete fraxinus, nsl. j e s i k a populus, serb. jasika, hrov. j a s e n fraxinus; jeseni f. auctumnus, -nina, in nsl. je zdaj jesen f. gen. -ni auctumnus, jesen m. gen. -na pa fraxinus. Morebiti bi i jaz ločil lahko jesen in jasen že koj v imenovavniku?

P a s i z e m l j e.

Spisal Fr. Govekar.

(Konec.)

V vročem pasu Azije raste tudi kava in sladkor, sladka skorja, čaj in različne dišave; tudi rastejo tu v divjem stanu vsa naša navadna žita. Dobiva se tu rajska smokva ali banana in sveto drevo, kterega veje zrastejo v pravi ogel, rasto pa v zemljo, da zopet druge korenine poženo, ter se tako v kratkem kmalu ves gojzd prikaže. Ravno tako raste tudi v Afriki „Mangledrevo“. Naj večja rastlina pa je tako imenovana „Affenbrothbaum“, kterega deblo meri 80 — 85', krona njegova pa 180'. Tudi živalstvo prekosi vse druge pase v vsakem obziru. Posebno strašne pošasti ima Azija in Afrika. Po goščavah in rižjem polji biva tukaj modri slon in neumen pa močan nosorožec. V mlaki se zopet valja okorni morski konj in opasani krokodil. Tam zopet dirja po vročem pesku (kterega kupci le s pomočjo gojzdnega čolna ali velbloda premerijo) veliki štruc in dolgovratna žirafa. Drugod zopet se plazi orslan in kervoželjni tiger za svojim ropom ali plenom; tam zopet urni leopard in lisasti panter v germovji in terstji prežita na gazele, divje konje, osle, divje kozle in drugo žival. Visoko na drevesih pa se ovijajo velikanske kače, čakáje bivól, da bi skočivši na nje, jih ovile, zadušile in požerle. Beloglavi jastrobi letajo visoko po zraku, in rumeni sakalji in hijene se plazijo okoli stanovanj in kopljejo po pokopališčih, da si svojo lakoto vtešijo. Dalje so še v Ameriki: mogočni kralj skopcev, kondor, tapir in jaguar; v novi Holandiji so pa kazmar, kenguru, kljunač, navadna rajčica in drugi. Razun teh je še v vročem pasu mnogo verst opic, lepo pepelnatih papig, kolibrov, lepih metuljev in svetlih žužkov; tudi tic pevk se tukaj ne manjka. Po gojzdi in logih pa se razlega večjidel le vpitje papig in kričanje vsakoršnih opic.